

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

**DANSSTUDIES
NOVEMBER 2010**

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 13 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit DRIE afdelings:

AFDELING A: Dansgeskiedenis en -Teorie
AFDELING B: Musiekteorie
AFDELING C: Anatomie en Gesondheidsorg
2. Lees die hele vraestel aandagtig deur voordat jy begin om dit te beantwoord.
3. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
4. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
5. Laat DRIE reëls oop na ELKE antwoord.
6. Laat die assesseringskale wat ingesluit is, jou in die beantwoording van die vrae lei.
7. Punte word toegeken volgens die kwaliteit van jou antwoord.
8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: DANSGESKIEDENIS EN -TEORIE

VRAAG 1

Skryf 'n brief van 1 tot 2 bladsye aan 'n vriend/-in in 'n ander land en deel met hom/haar jou kennis van 'n inheemse Afrika seremoniële of kulturele dans wat jy hierdie jaar geleer het. Jy mag NIE oor een van die voorgeskrewe werke skryf NIE.

Jou brief moet die volgende inligting insluit:

- Die naam van die seremoniële/kulturele dans en die gebied waarvandaan dit kom
- Die tema/rede waarom die dans opgevoer word
- 'n Beskrywing van die werklike dansbewegings
- Die kostuums/klere wat in hierdie dans gedra word
- Die gebruik van musiek/begeleiding in die dans
- Hoe jy gevoel het om 'n dans van 'n ander kultuur te leer

DIE ASSESSERINGSKAAL HIERONDER WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 1 TE LEI.

1 – 3 SWAK	4 – 7 VOLDOENDE	8 – 11 BEVREDIGEND	12 – 15 UITSTEKEND
Minimale kennis van die inheemse/kulturele dans en die doel daarvan. Minimale kennis van die kostuums/klere of die musiek/begeleiding wat gebruik is, word getoon. Minimale vermoë om te reflekteer, word getoon.	Die antwoord toon 'n bietjie kennis van die inheemse/kulturele dans en die doel daarvan. 'n Bietjie kennis van die kostuums en die musiek/begeleiding wat gebruik is, word getoon. Daar is pogings om oor die leer van 'n dans van 'n ander kultuur te reflekteer.	Die antwoord is goed geskryf, in briefvorm, met akkurate kennis van die seremoniële/kulturele dans en die doel daarvan. 'n Goeie beskrywing van die dansbewegings, die kostuums/klere en die musiek/begeleiding wat gebruik is, word gegee. Reflekteer oor die leer van 'n dans van 'n ander kultuur.	Die antwoord is uitstekend geskryf, in briefvorm, met gedetailleerde, akkurate kennis van die inheemse seremoniële/kulturele dans en die doel daarvan. 'n Gedetailleerde beskrywing van die dansbewegings, kostuums/klere en die musiek/begeleiding wat gebruik is, word gegee. Reflekteer met insig oor die leer van 'n dans van 'n ander kultuur.

[15]

VRAAG 2

Jy is besig om 'n toer van 'n danswerk, wat die kwessie van MIV- en Vigs-wesies aanraak, te organiseer. Berei 'n mediaverklaring vir koerante voor om reklame vir die geleentheid te doen. Sluit die volgende inligting in:

- 2.1 Die naam van die danswerk
- 2.2 Die rede vir hierdie MIV- en Vigs-wesies-projek en die beoogde invloed daarvan op die gemeenskap en die wesies
- 2.3 'n Oorsig van die dansopvoering en hoe dit die tema benader
- 2.4 Die datums, tye, plekke en pryse van kaartjies

DIE ASSESSERINGSKAAL HIERONDER WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 2 TE LEI.

VRAAGNR.	0 SWAK	1 VOLDOENDE		
2.1	Geen naam of 'n ontoepaslike naam.	Die projek het 'n toepaslike titel gekry.		
	0 SWAK	1 VOLDOENDE	2 BEVREDIGEND	3 UITSTEKEND
2.2	Geen poging is aangewend om 'n idee of die doel van die projek te gee nie.	Die doel van die projek is gedeeltelik verduidelik. 'n Paar van die voordele van die projek is voorgestel.	Die doel van die projek is verduidelik. Daar is 'n oorsig van die voordele van die projek vir die gemeenskap en die wesies gegee.	Die doel van die projek is duidelik uitgestippel. Die voordele van die projek vir die gemeenskap en die wesies is weldeurdag en duidelik omskryf.
	0 SWAK	1 VOLDOENDE	2 BEVREDIGEND	3 UITSTEKEND
2.3	Geen poging is aangewend om die inhoud van die dansopvoering te verskaf nie.	Daar is 'n bietjie oor die inhoud van die dansopvoering bepeins.	Die konsep van die dansopvoering is aanneemlik.	Die konsep van die dansopvoering is innoverend en goed verduidelik.
	0 SWAK	1 VOLDOENDE	2 BEVREDIGEND	3 UITSTEKEND
2.4	Geen inligting oor datums, tye, plekke en pryse van kaartjies is gegee nie.	Datums, tye, plekke en pryse van kaartjies word gedeeltelik gegee.	Datums, tye, plekke en pryse van kaartjies word gegee.	Datums, tye, plekke en pryse van kaartjies word toepaslik in die vorm van 'n mediaverklaring geskryf.

[10]

VRAAG 3

Berei studieaantekeninge oor 'n Suid-Afrikaanse choreograaf uit die voorgeskrewe lys hieronder voor. Sluit die volgende inligting by jou antwoord in:

- 3.1 Naam van die choreograaf en sy/haar geboorteplek
- 3.2 TWEE voorbeelde van danswerke, behalwe die voorgeskrewe werk, wat hy/sy gechoreografeer het
- 3.3 Die choreograaf se dansopleiding en loopbaan
- 3.4 Die invloede op die choreograaf se werkstyl
- 3.5 Sy/Haar bydrae tot die ontwikkeling van dans in Suid-Afrika

LYS VOORGESKREWE SUID-AFRIKAANSE CHOREOGRAWES	LYS VOORGESKREWE SUID-AFRIKAANSE DANSWERKE
Alfred Hinkel	<i>Last Dance (Bolero)</i>
Caroline Holden	<i>Imagenes</i>
Gary Gordon	<i>Bessie's Head</i>
Hazel Acosta	<i>Blood Wedding</i>
Mavis Becker	<i>Flamenco de Africa</i>
Sylvia Glasser	<i>Tranceformations</i>
Veronica Paeper	<i>Orpheus in the Underworld</i>
Vincent Mantsoe	<i>Gula Matari</i>

DIE ASSESSERINGSKAAL OP DIE VOLGENDE BLADSY WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 3 TE LEI.

VRAAGNR.	0 SWAK	1 VOLDOENDE		
3.1	Geen geboorteplek word gegee nie.	Naam van die choreograaf en sy/haar geboorteplek gegee.		
	0 SWAK	1 VOLDOENDE	2 BEVREDIGEND	
3.2	Geen korrekte werke gegee nie.	Identifiseer een ander werk korrek wat nie uit die voorgeskrewe lys voorkom nie.	Identifiseer twee ander werke korrek wat nie uit die voorgeskrewe lys voorkom nie.	
	1 – 2 SWAK	3 – 4 VOLDOENDE	5 – 6 BEVREDIGEND	7 – 8 UITSTEKEND
3.3	Minimale inligting oor opleiding en loopbaan gegee.	Die inligting toon 'n bietjie kennis van die choreograaf se opleiding en loopbaan.	Die inligting toon kennis van die choreograaf se opleiding en loopbaan.	Die inligting toon akkurate en gedetailleerde kennis van die choreograaf se opleiding en loopbaan.
	1 SWAK	2 VOLDOENDE	3 BEVREDIGEND	4 UITSTEKEND
3.4	Minimale kennis van die invloede op sy/haar werkstyl.	'n Bietjie kennis van die invloede op sy/haar werkstyl.	Kennis van die invloede op sy/haar werkstyl.	Gedetailleerde kennis van die invloede op sy/haar werkstyl.
	1 SWAK	2 VOLDOENDE	3 – 4 BEVREDIGEND	5 UITSTEKEND
3.5	Minimale kennis van die choreograaf se bydrae tot die ontwikkeling van dans in Suid-Afrika.	'n Bietjie kennis van die choreograaf se bydrae tot die ontwikkeling van dans in Suid-Afrika.	Kan die choreograaf se bydrae tot die ontwikkeling van dans in Suid-Afrika verduidelik.	Kan die choreograaf se bydrae tot die ontwikkeling van dans in Suid-Afrika in detail verduidelik.

[20]

VRAAG 4

Skryf 'n resensie oor EEN internasionale danswerk uit die voorgeskrewe lys hieronder. Gee jou resensie 'n interessante titel en sluit die naam van die werk en die choreograaf in. Jou resensie moet die volgende inligting, in enige volgorde, bevat:

- Die choreograaf se doel/samevatting (sinopsis)
- Die musiek/begeleiding en dansstyl/-style wat in die werk gebruik word
- Die simboliese gebruik van kostuums, musiek/begeleiding, rekwisiete en beweging om die choreograaf se doel te kommunikeer
- Gee jou mening oor die kwaliteit van die opvoering

LYS VOORGESKREWE INTERNASIONALE CHOREOGRAWES	LYS VOORGESKREWE INTERNASIONALE DANSWERKE
Alvin Ailey	<i>Revelations</i>
Christopher Bruce	<i>Ghost Dances of Rooster</i>
George Balanchine	<i>Apollo of Agon</i>
Marius Petipa en Lev Ivanov	<i>Swan Lake</i>
Martha Graham	<i>Appalachian Spring of Lamentation</i>
Paul Taylor	<i>Esplanade</i>
Vaslav Nijinsky	<i>Le Sacre du Printemps</i>
Joaquin Ruiz	<i>Mar de Tierra</i>
Antonio Gadez	<i>Carmen of Blood Wedding</i>

DIE ASSESSERINGSKAAL OP DIE VOLGENDE BLADSY WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 4 TE LEI.

KRITERIA	1 SWAK	2 VOLDOENDE	3 BEVREDIGEND	4 UITSTEKEND
Doel Sinopsis	Minimale inligting oor die choreograaf se doel/sinopsis gegee.	'n Bietjie inligting oor die choreograaf se doel/sinopsis gegee.	Inligting oor die choreograaf se doel/sinopsis gegee. Die antwoord is as 'n resensie geskryf.	Akkurate en gedetailleerde inligting oor die choreograaf se doel/sinopsis gegee. Die antwoord is uitstekend as 'n resensie geskryf.
	1 SWAK	2 VOLDOENDE	3 – 4 BEVREDIGEND	5 UITSTEKEND
Musiek en dansstyl/-style	Minimale kennis van die musiek en dansstyl/-style gebruik.	'n Bietjie kennis van die musiek en dansstyl/-style gebruik.	Toon kennis van die musiek en dansstyl/-style gebruik. Die antwoord is as 'n resensie geskryf.	Toon gedetailleerde kennis van die musiek en dansstyl/-style gebruik. Die antwoord is uitstekend as 'n resensie geskryf.
	1 – 2 SWAK	3 – 4 VOLDOENDE	5 – 6 BEVREDIGEND	7 – 8 UITSTEKEND
Simboliek	Minimale begrip van die simboliese gebruik van kostuums, musiek, rekwisiete en beweging om die choreograaf se doel te kommunikeer.	'n Bietjie begrip van die simboliese gebruik van kostuums, musiek, rekwisiete en beweging om die choreograaf se doel te kommunikeer.	Goeie begrip van die simboliese gebruik van kostuums, musiek, rekwisiete en beweging om die choreograaf se doel te kommunikeer. Die antwoord is as 'n resensie geskryf.	Uitstekende begrip van die simboliese gebruik van kostuums, musiek, rekwisiete en beweging om die choreograaf se doel te kommunikeer. Die antwoord is uitstekend as 'n resensie geskryf.
	0 SWAK	1 VOLDOENDE	2 BEVREDIGEND	3 UITSTEKEND
Mening	Geen mening gegee nie.	Noem die kwaliteit van die opvoering.	Kan mening oor die kwaliteit van die opvoering motiveer. Die antwoord is as 'n resensie geskryf.	Kan mening oor die kwaliteit van die opvoering evalueer en motiveer. Die antwoord is uitstekend as 'n resensie geskryf.

[20]

VRAAG 5

Gee VYF redes waarom dit belangrik is om 'n choreografiese joernaal te hou.

[5]

TOTAAL AFDELING A: 70

AFDELING B: MUSIEKTEORIE

VRAAG 6

- 6.1 Noem VIER verskillende musiekinstrumentkategorieë en gee 'n verduideliking van elk. (4)
- 6.2 Kies 'n beskrywing uit KOLOM B om by die musiekterm in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A – F) langs die vraagnommer (6.2.1 – 6.2.6) in die ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A	KOLOM B
6.2.1 Polifonies	A die gereelde voorkoms, of hernieude voorkoms, van 'n beklemtoonde maatslag of maatslae in 'n musiekmaat
6.2.2 Ritme	B die klankkwaliteit van elke instrument
6.2.3 Tempo	C verskeie gelykklinkende melodielyne
6.2.4 Melodie	D 'n spesifieke musiekstyl en -klank
6.2.5 Genre	E spoed van 'n musiekstuk – vinnig, middelmatig of stadig
6.2.6 Toonkleur	F dit verwys na 'n opeenvolging van enkelnote wat in 'n musikale frase gerangskik is

(6 x 1)

(6)
[10]

VRAAG 7

Aan die begin van 'n musiekstuk sal jy gewoonlik twee nommers vind, byvoorbeeld $\frac{3}{4}$ wat 'n tydmaatteken genoem word.

- 7.1 In tydmaattekens soos $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ en $\frac{4}{4}$, wat beteken die boonste nommer? (1)
- 7.2 Wat beteken die onderste nommer? (1)
- 7.3 Wat is die volledige betekenis van $\frac{3}{4}$? (1)
- 7.4 Voeg EEN noot/rus by ELK van die plekke wat * gemerk is, om die musiekmaat te voltooi.

(2)
[5]

VRAAG 8

Kies EEN van die voorgeskrewe Suid-Afrikaanse danswerke (genoem op bladsy 5) en bespreek die bydrae van die musiek tot hierdie danswerk. Noem die danswerk en die choreograaf en gee ook die volgende inligting:

- 8.1 Analiseer die musiek met verwysing na die genre, die instrumente gebruik, die styl en die musikante/komponiste/sangers/groep betrokke. (3)
- 8.2 Na jou mening, hoe dra die musiek by tot die sukses van die danswerk? Motiveer jou mening met voorbeelde uit die danswerk. (2)

DIE ASSESSERINGSKAAL HIERONDER WORD GEGEE OM JOU ANTWOORDE IN VRAAG 8 TE LEI.

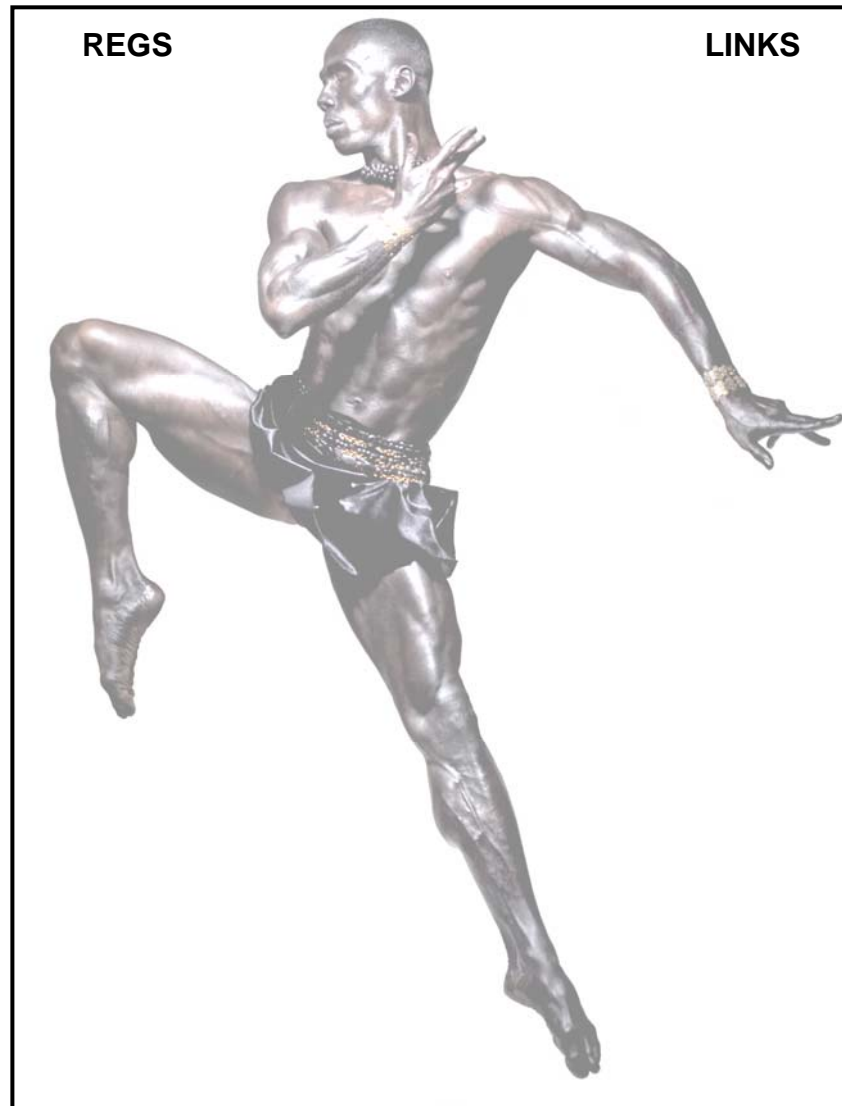
VRAAGNR.	1 SWAK	2 BEVREDIGEND	3 UITSTEKEND
8.1	Gee minimale inligting oor die musiek.	In staat om die genre, styl, instrumente gebruik en die musikante/komponiste/sangers/groep betrokke gedeeltelik te analiseer.	Gee gedetailleerde, akkurate analise van die genre, styl, instrumente gebruik en die musikante/komponiste/sangers/groep betrokke.
	0 SWAK	1 BEVREDIGEND	2 UITSTEKEND
8.2	Geen mening is gegee nie.	Gee 'n mening, maar motiveer nie met voorbeelde nie.	Gee insigryke mening en motiveer met voorbeelde uit die danswerk.

[5]

TOTAAL AFDELING B: 20

AFDELING C: ANATOMIE EN GESONDHEIDSORG**VRAAG 9**

Bestudeer die prentjie hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

9.1	Watter aksie vind in die danser se regterknie plaas?	(1)
9.2	Watter aksie vind in die danser se linkerknie plaas?	(1)
9.3	Watter aksies vind in die danser se heupe plaas?	(2)
9.4	Watter aksie vind in die danser se enkels plaas?	(1)
9.5	Watter aksie vind in die danser se linkerskouer plaas?	(1)
9.6	Watter aksie vind in die danser se regterelmoog plaas?	(1)
9.7	Watter aksies vind in die danser se nek plaas?	(2)

[9]

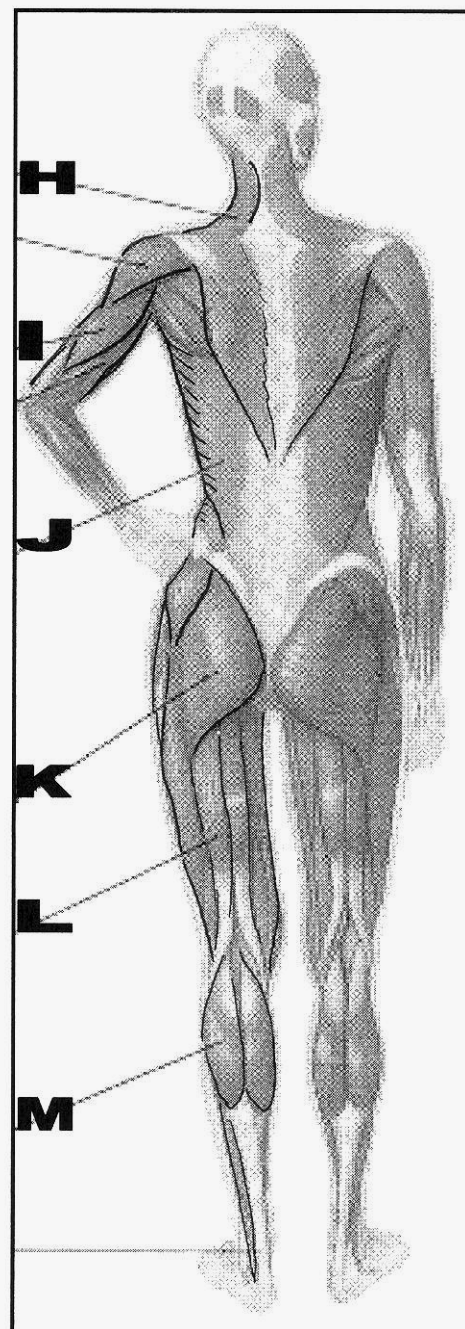
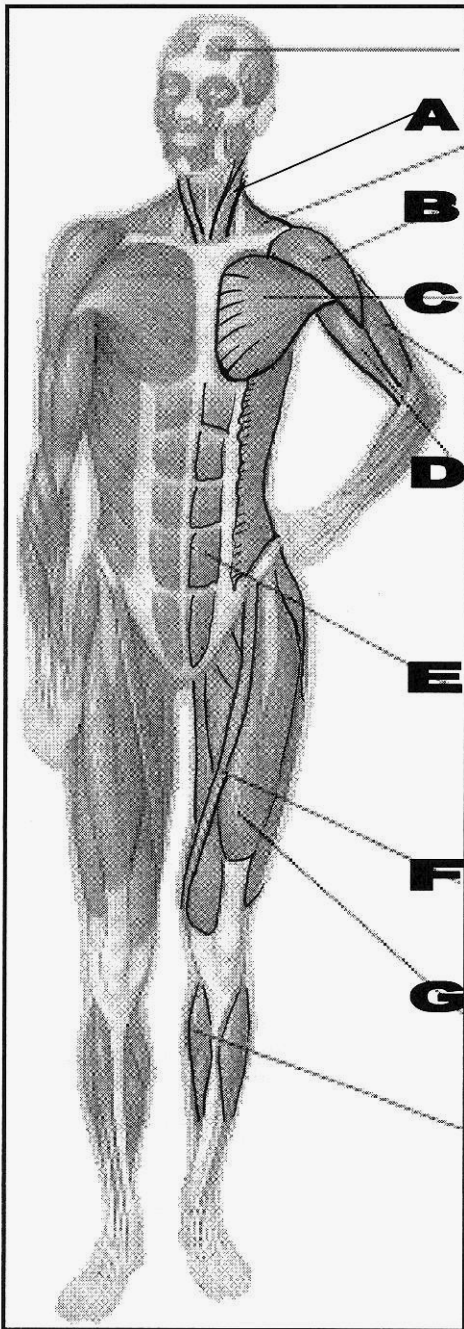
VRAAG 10

Kies en benoem slegs SEWE van die spiere/spiergroepe hieronder gemerk (A – M).

Gee EEN anatomiese aksie vir ELK van die sewe spiere wat jy gekies het.

Skryf jou antwoord soos volg in die ANTWOORDEBOEK neer:

Z. Tibialis Anterior – Dorsi Flexion

[14]

VRAAG 11

- 11.1 Waarom moet die spiere na 'n veeleisende dansklas afgekoel word en wat moet die afkoelproses behels? (4)
- 11.2 Hoe sou jy die konsep van *kernstabiliteit* aan 'n onervare danser verduidelik? (2)
- 11.3 Noem DRIE spiere wat tot kernstabiliteit bydra. (3)
- 11.4 Verduidelik hoe jy kernstabiliteit sou ontwikkel en ontwerp EEN oefening wat die kernspiere sal versterk. (8)
- [17]**

VRAAG 12

- 12.1 Om verkeerd uit 'n sprong te land, kan 'n hele aantal beserings veroorsaak. Beskryf EEN moontlike besering wat kan plaasvind. (3)
- 12.2 Verduidelik hoe die besering in VRAAG 12.1 behandel moet word. (4)
- 12.3 Voor watter uitdagings sal die danser ná 'n ernstige dansbesering te staan kom wanneer hy/sy na die dansklas terugkeer? (4)
- 12.4 Hoe sal jy die uitdagings in VRAAG 12.3 hanteer wanneer jy ná 'n ernstige dansbesering na die dansklas terugkeer? (3)
- 12.5 Neuromuskulêre vaardighede, ook bekend as motoriese koördinasie, sluit die volgende in:
- Balans
  - Ratsheid
  - Kinestetiese bewustheid
  - Ruimtelike oriëntasie
  - Handhawing van ritme
  - Reaktiwiteit
- Kies DRIE van hierdie vaardighede, verduidelik wat dit is en hoe jy dit sou ontwikkel. (6)
- [20]**

TOTAAL AFDELING C: 60
GROOTTOTAAL: 150